

Slutredovisning av projektet ”Stöd till unga brottsoffer och vittnen - en mänsklig rättighet”

Syfte

Brottsofferjourernas Riksförbund startade hösten 2005 projektet ”Stöd till unga brottsoffer och vittnen - en mänsklig rättighet”. Projektet startades för att Riksförbundet hade sett att barn och ungdomar som drabbades av brott inte fick det stöd de behövde, varken av samhälleliga instanser eller av brottsofferjourerna. Trots att tonåringar tillhör en speciellt utsatt brottsoffergrupp fanns det stora brister i brottsofferstödet. Förutom en oklarhet gällande ansvarsfrågan - vem ska ge stöd till unga brottsoffer?, fanns det osäkerhet om hur och vad de unga brottsdrabbade behöver för stöd.

Mål

Genom projektet ville BOJ öka kunskaperna om de speciella problem och trauman som drabbar unga brottsoffer och bli bättre på att ge unga brottsoffer adekvat stöd utifrån deras behov. Målgruppen för projektet var unga brottsoffer och vittnen 12-25 år, aktiva stödpersoner inom brottsofferjourerna och nya unga stödpersoner.

Projektet sträckte sig över tre år, där första året var inriktat på förankring, nätverksbyggande och sprida kunskap genom utbildningar. Andra året skulle fokusera på rekrytering och utbildning av unga stödpersoner, och det sista året skulle projektmålen vara uppfyllda – ungdomssektioner finnas på åtta jourer och de lokala jourerna ge stöd till unga brottsoffer. Projektet fick möjlighet att förlängas med ett halvår, vilket innebar att två ytterligare konferenser kunde genomföras. Målsättningen var att samla ihop erfarenheter samt diskutera hur Riksförbundet och lokala jourer kan förankra arbetet med unga volontärer, unga brottsoffer och vittnen.

För att nå målet med projektet planerades fyra förutsättningar:

1. Kunskap

Aktiva i Brottsofferjourerna ska ha kunskap om de problem och trauman som drabbar unga brottsoffer liksom vilka stödbehov unga har.

2. Organisation

Brottsofferjourerna har stödpersoner som kan ge stöd samt informatörer som kan informera ungdomar och samverkansparter om brottsofferstödande arbete och bedriva uppsökande verksamhet.

3. Samverkan

Brottsofferjourerna samverkar med andra aktörer som möter ungdomar.

4. Kännedom och handling

Ungdomar ska känna till att Brottsofferjourer finns och vad organisationen gör. De ska också ta kontakt med jouren och få stöd.

För att uppfylla dessa förutsättningar skulle vissa aktiviteter genomföras. Effektmålen, exempelvis hur många brottsoffer som ska ha haft kontakt med BOJ under åren, har tillkommit för att BRÅ behöver mätbara mål för sin utvärdering och detta fanns således inte i den ursprungliga projektplanen.

1. Kunskap

- Upptstartsseminarier på 10 orter. Genomfördes hösten 2005 och våren 2006.
- Utbildningskonferenser på 8 orter. Genomfördes våren 2006 och våren 2008.
- Bok/utbildningsmaterial om unga brottsoffer. Alla volontärer inom jourerna har haft möjlighet att få ta del av boken "Unga brottsoffer & vittnen om utsatthet & stöd. Boken var klar våren 2008.
- Film om unga brottsoffer. Filmen har främst använts som ett informationsmaterial i kontakten med ungdomar, i andra hand i utbildningssyfte inom jourerna. Målet var att filmen skulle visas vid minst ett tillfälle på alla jourer med efterföljande diskussion. Filmen "En vanlig dag" var klar årsskiftet 2006/2007 och har därefter visats på jourerna.
- Utbildning för alla brottsofferassistenter och ideella samordnare. De har under 3-årsperioden deltagit i minst 1 utbildningstillfälle anordnat av Riksförbundet (ex. upptstartsseminarier eller utbildningskonferenser).
- Utbildning för alla aktiva stödpersoner. Målet var att de under 3-årsperioden ska ha deltagit i ett utbildningstillfälle om unga brottsoffer. Utbildningen kan anordnas lokalt, regionalt eller nationellt. Exempelvis kan ett inslag om unga brottsoffer i en volontärutbildning räknas som ett utbildningstillfälle.
- Lokal utbildning för stödpersoner. Den lokala jourens utbildning för stödpersoner ska ge deltagarna kunskap om unga brottsoffers utsatthet och de brott ungdomar utsätts för (särskilt hur den nya tekniken kan användas för brott) samt gällande lagstiftning om diskriminering i skolan. Ett verktyg att mäta detta är att jourerna får redovisa hur ämnet "unga brottsoffer" tas upp under grund- och fortbildning av stödpersoner och vittnesstöd. Genomfördes våren 2007 och under hela 2008.
- 70% av alla Brottsofferjourer ska ha haft kontakt och en dialog med en offentlig instans som ger brottsofferstöd till ungdomar. För att jourerna ska kunna formera sitt stöd och bli ett komplement till det stöd som samhället ger, behöver de aktiva i jourerna se vilket stöd som offentliga instanser erbjuder. Klart vinter 2006.
- Internationell förankring. Victim Support Europe hade ett projekt med fokus på att förbättra och utveckla stödmodeller för unga brottsoffer. Som medlemmar i forumet ska Brottsofferjourerna genom projektledaren, ta del av erfarenheter från projektet. Under projektiden ska projektledningen göra minst ett studiebesök i något land som utmärks av bra arbete för brottsutsatta ungdomar.

2. Organisation

- Rekryteringsseminarier. Syftet var att locka nya och yngre volontärer till jourerna. Målet var att de genomfördes på 10 orter à 50 deltagare på varje. Av de 500 deltagarna ska minst 250 välja att engagera sig i en lokal jour. Skulle genomföras under våren och hösten 2007.
- Reformera Brottsofferjourernas ”stödpersonutbildningar”. Traditionellt finns det bara ett sätt att bli och vara aktiv i en Brottsofferjour, att gå en utbildning som är utformad för att passa den som vill bli stödperson eller vittnesstöd. I framtiden ska volontärer kunna välja om de vill bli stödpersoner eller ha andra uppgifter inom jouren, exempelvis arbeta med information och opinionsbildning. Jourerna ska anpassa utbildningarna efter de funktioner som behövs i jourerna. Påbörjades våren 2007 och var i full gång under 2008.
- Rekryteringsmanual. På de orter där rekryteringsseminarier anordnas, ska rekryteringsarbetet dokumenteras och resultera i en handbok. Målet var att det skulle vara klart vintern 2007.
- Bildandet av regionala ungdomsnätverk och lokala ungdomssektioner. Minst fem regioner skall under våren och hösten 2006, arrangera ett möte för de yngre medlemmar som fanns i jourerna. I arbetet med att starta en ungdomssektion på en lokal jour kan ”ensamma” yngre stödpersoner behöva stöd och inspiration från andra i samma situation. De jurer i hela landet som ska bilda en ungdomssektion erbjuds att vara med på ett utbildningstillfälle. Sista året ska minst åtta jurer ha ungdomssektioner.
- Handbok i hur man bildar en ungdomssektion. Klar sommar 2008.
- Minst 20 % av stödpersonerna ska vara under 30 år. Klart höst 2008.
- Varje jour ska ha minst 1 person som arbetar med utåtriktad verksamhet, information och opinionsbildning. Klart hösten 2008.
- Varje jour har minst ett exemplar av skriften om unga brottsoffer, ett exemplar av filmen och rekryteringshandbok. Klart 2008.

3. Samverkan

- Alla jurer ska under treårsperioden ha haft minst ett möte med representanter för polis, socialtjänst, domstolar, åklagarmyndigheter, skola och hälso- och sjukvård.
- Handlingsplan. I varje kommun ska det på sikt finnas en handlingsplan om hur stödkedjan för unga brottsoffer ska se ut. I avtalet ska det framgå vilka samhälleliga instanser som ansvarar för att brottsoffret får rätt information och stöd, från polisanmälan till att brottsoffret känner sig ”klar”. Under treårsperioden ska minst 25 jurer ha haft ett samtal med aktuella parter såsom exempelvis hälso- och sjukvård, socialtjänst, polis, domstolar och åklagarmyndigheter samt lokala brottsförebyggande råd. 50 % av jourerna ska ha arbetat med att identifiera de organisationer och aktörer som arbetar med ungdomar.

4. Kännedom och handling

- Varje jour ska ha minst ett exemplar av skriften om unga brottsoffer, ett exemplar av filmen och rekryteringshandbok. Klart 2008.
- Ungdomar ska känna till Brottsofferjouren. Alla grund- och gymnasieskolor ska få erbjudande om att köpa filmen. Alla skolklasser och föreningar som själva vill och tar kontakt med Brottsofferjouren ska få ett besök eller besöka Brottsofferjouren. Om inte den lokala jouren kan, så ska kontakt tas med Riksförbundet eller annan jour i regionen. Genomfördes från hösten 2006 och framåt.

- Information om Brottsofferjouren ska finnas i de flesta miljöer ungdomar vistas i. Riksförbundet ansvarar för att material finns att distribuera. Lokala jourer ansvarar för att distribuera material. Klart våren 2008.
- Hemsida för unga. En särskild hemsida som riktar sig till ungdomar, med lättfattlig information och länkar till bra kontakter. Klar i början av år 2009.
- 12 000 personer mellan 12-25 år ska ha kontaktat jourerna. Av dem är 75 % nöjda med det stöd de fått. Denna utveckling ska ske under åren 2005-2008.

Genomförande

I projektet finns det flera mål som vi strävat efter. Dels att enligt projektplanen genomföra projektaktiviteterna som planerades och dels har det funnits en önskan att aktiviteterna ska leda till att vissa *resultatmål* uppfylls. BRÅ har fått medel för att utvärdera projektet och fokus har lagts på att se till att aktiviteter genomförts planenligt och uppföljning av resultat/effektmålen har kontinuerligt lämnats till BRÅ.

Redovisningen av genomförandet sker genom att ta upp vilka aktiviteter som gjorts under respektive "förutsättning". Sedan följer en redogörelse för de möjligheter och hinder för arbetet som funnits och allmänna reflektioner. Eftersom detta är ett så omfattande projekt blir redovisningen av genomförandet översiktlig. Projektet beskrivs mer detaljerat i 3-månaders dokumentationer (se bilaga).

Kunskap

Uppstartsseminarier. Genomfördes hösten 2005 och våren 2006

För att nå kunskapsmålet har det under 3-årsperioden anordnats tio uppstartsseminarier och sju utbildningar samt att många föredrag har hållits om unga brottsoffer runt om i landet. Hösten 2005 och våren 2006 arrangerades uppstartsseminarium i samarbete med den lokala jouren i Karlstad, Trollhättan, Ljusdal, Östersund, Luleå, Skövde, Varberg, Kalmar, Västerås och Kristianstad. Uppstartsseminarierna syftade till att väcka frågan, förankra projektet lokalt och skapa en plattform för samarbete mellan BOJ och aktuella myndigheter och ideella organisationer.

Brottsofferjourer som var intresserade att medverka i projektet hade fått höra av sig till Riksförbundet. I början av september kontaktades en jour i vardera regionen som hade anmält intresse för projektet. I kontakten uppmanades de att höra sig för bland jourerna i regionen: om de andra jourerna var intresserade att arrangera ett seminarium ihop alternativt att en jour skulle ta på sig värdskapet och de andra jourernas stödpersoner inbjuds. Oftast var det en jour som tog på sig värdskapet. Jourerna fick själva bestämma vilka de ville skulle bjudas in, men med fanns alltid representanter för skola, polis, socialtjänst och andra ideella organisationer. Seminarierna höll på en dag och hade ungefär samma upplägg. Socionomen Ann Hellströmer gav på förmiddagen en introduktion i ämnet unga brottsoffer, någon lokal förmåga ex. åklagare/polis/politiker höll ett föredrag utifrån sin yrkesroll, och dagen avslutades med gruppdiskussioner. I Varberg, Skövde, Ljusdal, Västerås och i Karlstad var det också ett kvällspass med Ann Hellströmer som föreläste med gruppdiskussion efteråt. Varje seminarium lockade mellan 35-90 personer. Det innebär att 760 personer som möter barn och ungdomar professionellt och ideellt, har fått kunskap om unga brottsoffers situation och behov.

Seminarierna var ett bra sätt för brottsofferjourerna att möta och skapa en första kontakt med andra ideella organisationer och samhällseliga instanser. Dagarna avslutades alltid med uppmaningen att samla intressanta aktörer i kommunen för att göra en handlingsplan om stöd till unga brottsoffer.

Utbildningskonferenser på 8 orter. Genomfördes våren 2006 och under år 2008.

Aktiva inom brottsofferjourerna har fått ta del av projektet på olika sätt. Nästan samtliga ordföranden för landets 106 brottsofferjourer har fått information om projektet på ordförandekonferenser/stämman eller om de deltagit på uppstartsseminarierna. Det samma gäller för de anställda assistenter eller ideella samordnare som leder verksamheten på jourerna. Dessa har erbjudits två utbildningstillfällen då de under två dagar har kunnat få fördjupade kunskaper om unga brottsoffer och verktyg för verksamhetsutveckling av juren.

Våren 2006 ordnades fyra regionala utbildningstillfällen för assistenter och samordnare. Programmen för utbildningarna såg i princip likadana ut med viss variation. Ann Hellströmer medverkade vid samtliga. Utbildningarna innehöll i övrigt föreläsningar av en psykolog om tonåringens känslomässiga och sociala utveckling, brottsutsatta ungdomars upplevelser från antingen ett forskar- eller ett praktikerperspektiv, polisens erfarenhet av att möta unga, liksom hur man lyckas engagera unga människor. Förutom att deltagarna fick faktakunskaper, gav utbildningarna metoder för: stödsamtal med barn och ungdomar, rekrytering av unga stödpersoner och att diskutera brott och utsatthet med ungdomar i grupp som projektledaren ledde. Utbildningarna avslutades med att deltagarna fick skriva ner en plan för sitt arbete med unga brottsoffer. Planen bestod av en nedteckning av upplevda möjligheter och hinder för utvecklat stöd till unga brottsoffer.

Under april 2008 genomfördes projektets tre sista utbildningar som riktade sig till jourernas assistenter och samordnare. Utbildningar hölls i Södertälje, Lund och Göteborg. 20-25 personer deltog vid respektive utbildning. Programmet för utbildningarna har varit ungefär likvärdiga. Riksförbundets utbildningsansvarige har inlett med att tala om syftet med utbildningen. Därefter delgav projektledaren de kunskaper och erfarenheter som hon fått om unga brottsoffer och vittnen under projektet, varav mycket återfinns i boken.

För alla tre utbildningar hade Ilse Vande Walle från Victim Support i Belgien inbjudits. Genom rollspel fick deltagarna pröva på att ge stöd till unga brottsoffer. Ilse hölls också en kortare föreläsning om åldersspecifika reaktioner hos barn. Linus Olofsson från SV/Vi unga var också med vid samtliga utbildningar. Han talade om rekrytering av unga medlemmar och utveckling av jurens verksamhet. Till utbildningarna i Göteborg och Södertälje var en ungdomsåklagare inbjuden (Bengt Mårtensson, ungdomsåklagare Södertörns åklagarkammare samt Per-Erik Rinsell i Göteborg). I Lund berättade Anna Sonander fil.dr i Rättssociologi vid Lunds universitet utifrån sin avhandling om polisen och socialtjänstens arbete för brottsutsatta barn.

Film om unga brottsoffer

Hösten 2007 påbörjades arbetet med att ta fram fyra kortfilmer om unga brottsoffer. Filmerna som är 5-7 min långa blev klara vid årsskiftet 2006/2007. Filmen med namnet "En vanlig dag" är fyra filmer som visar ungas utsatthet och hur det kan vara att drabbas av ett brott i sin vardag. Filmerna vänder sig främst till ungdomar (12-20 år) och till alla vuxna som kommer i kontakt med barn och ungdomar och därmed kan träffa brottsoffer. Med filmerna följer en

handledning (finns som pdf-fil, på skivan). Där finns tips på upplägg för möten och samtal med ungdomar och vuxna om filmerna.

Folksam sponsrade filmerna med 50 000 kr. Det innebär att medel kunde användas för att dels kopiera upp ett stort antal filmer och dels skicka dem till olika intressenter. I samband med filminspelningen skrev tidningen Stockholm City en artikel om filmerna. Det blev en halvsida i tidningen, med jättefina bilder från en filmsekvens och citat från projektledaren. Alla jourer har fått en film var. Under våren 2007 fick jourerna möjlighet att beställa filmerna gratis. Ca 200 filmer har jourer beställt extra och som de delat ut och/visat i skolor och för polisen. Utbildningsradion, UR, köpte sändningsrätten till filmerna av produktionsbolaget Bob Film AB och visade filmerna i sitt ungdomsprogram RAMP under maj månad 2007.

Filmerna har visats i en mängd olika sammanhang (se dokumentation). Överlag har filmerna tagits emot väldigt väl och många tycker att de är användbara när man vill diskutera brott och utsatthet med unga. Det fortsätter att droppa in ströbeställningar på filmerna, främst från externa personer. Den brottsofferstödande organisationen i Nederländerna blev under våren 2008 intresserade av att köpa in filmerna, om det var möjligt att få undertexter på engelska och holländska. Produktionsbolaget Bob Film har ordnat detta så nu finns ett antal filmer i Holland och Belgien. Vid Victim Support Europes årsmöte i maj 2008 visades filmerna, vilket uppskattades stort. Den tjeckiska brottsofferorganisationen såg ett stort användningsområde och har nu fått filmen textad på tjeckiska. Den 29-31 oktober 2007 arrangerades Skolforum på Älvsjömessan, där Riksförbundet var representerad. Mer än 300 filmer delades ut till skolor, behandlingshem och lärarutbildningar runt om i Sverige.

Boken

Hösten 2006 påbörjade projektledaren arbetet med att skriva boken "Unga brottsoffer och vittnen - om utsatthet och stöd". Det var ett tidskrävande arbete. Sommaren 2008 kunde boken äntligen tryckas. Boken är på ca 200 sidor och tar upp ungas utsatthet för brott, reaktioner vid brott, ungdomars attityder till brott, stöd och rättsväsendet samt metoder för stöd. Det finns även förslag på arbetsplan för en studiecirkel utifrån boken. Främsta syftet med boken var att den skulle vara ett utbildningsmaterial för jourerna. Men då det inte finns så mycket skrivet om ungas utsatthet för brott och deras stödbehov, är boken också ett hjälpmedel för dem som arbetar professionellt med barn och ungdomar. När boken utkom skickades den till antal nyckelpersoner och samarbetsparter. Likaså gick det ut ett gruppmail till alla jourer, andra intresseorganisationer och stödcentrum för unga brottsoffer, med ett säljblad och en uppmaning att beställa boken. I övrigt har boken omskrivits i vår tidning Brottsoffer, Hallandsposten samt föreningen Hopp:s tidning. Bok och bibliotekstjänst (BTJ) har med boken i sin katalog med en trevlig recension. Riksförbundet genomförde en informations- och säljkampanj under hösten 2008. Ett mailutskick sändes till alla kommuner för spridning till skolor och socialtjänst samt till polis och hälso- och sjukvård.

Internationell förankring

Under 2006 blev projektledaren inbjuden att ingå i ett nätverk med de få andra som arbetar med unga brottsoffer inom Victim Support Europe. Det har varit nätverksträffar i Stockholm, London och Lissabon. Den 11-12 september 2007 var det nätverksmöte i Stockholm med representanter från England, Skottland, Finland och Belgien. Förutom erfarenhetsutbyte och filmvisning genomfördes det ett studiebesök på Stödcentrum för unga brottsoffer i Söderort.

Föredrag

Projektledaren har under projekttiden hållit många föredrag, några exempel är:

2005

Vittnesstödsverksamheten vid Stockholms Tingsrätt, 9 september
Regionträff för BOJ i Gävleborg, Söderhamn, 13 september
Regionkonferens i Stockholm (för regionordförande i BOJ), 21 oktober
BOJ i Karlskoga/Degerfors regionala konferens, 28-29 oktober
Nationell BOJ konferens för ideella samordnare och brottsofferassistenter, 10-12 november
BOJ i Sundsvall och Stödcentrum för unga brottsoffer i Sundsvall, 15 november
Konferens för kommunerna i Roslagen, Täby, 21 november
Frukostmöte i Riksdagen för (v) ledamöter i J-utskottet, 22 november

2006

Stödpersonträff BOJ Täby Roslagen 10 januari
Elever vid Sundbybergs folkhögskola 17 mars
Årsmöte BOJ Borlänge 22 mars
Liberalt riksmöte den 27 mars
Ordförandekonferens 31 mars
Stödpersonträff, BOJ Katrineholm 8 maj
Deltagare i MUSAS-projektet på möte i Bratislava 23 maj
Brottsoffermyndighetens seminarium om hatbrott 24 november
Regionutbildning i Borlänge 25 november
Regionkonferens för BOJ Västerbotten i Lycksele 18 november

2007

SKR:s seminarium i Almedalen
Anställda inom Polismyndigheten i Stockholm 30 september
Sensus föreläsning om vuxencoaching i Halmstad och Falkenberg, 3-4 oktober
Regionmöte i Västra Götaland 12-13 oktober
Stödpersonträff i Värnamo 15 oktober
Kamratstödjare Guldkroksskolan i Hjo på fm, Elever i Hjo:s folkhögskola på em och BOJ
Skövde på kvällen den 24 oktober

2008

Lärare och föräldrar på högstadieskola i Munkfors 21 januari
Unga KRIS påverkansprogram 28 januari
Internationella Brottsofferdagen 22 februari
Nordiska konferensen om viktologi och brottsofferarbete, Helsingfors 4 mars

Vid samtliga uppstartsseminarier och utbildningar för assistenter och samordnare har projektledaren också hållit ett föredrag om projektet och stöd till unga brottsoffer.

Organisation

Rekryteringsseminarier

Enligt projektplanen skulle arbetet år 2 och 3 inriktas på arbeta med att utveckla jourernas verksamhet. En stor del i detta var att rekrytera nya och yngre medlemmar som kan informera ungdomar och samverkanspartner om brottstödjande arbete samt att bedriva uppsökande verksamhet. Detta arbete har främst utförts genom att projektledaren besökt jourerna och talat om vikten av mångfald bland stödpersonerna och hur unga människor tänker kring engagemang samt gett olika förslag på verksamhetsutveckling inom detta område. Denna del av projektet är den del som varit svårast att genomföra. Under år 2006 var jourerna inte redo

för de förändringar som krävdes för att locka nya och yngre medlemmar. Men nu år 2008 kan man se att jourerna är redo att se fler unga stödpersoner engagerade i BOJ.

Projektledare försökte i början att rekryteringsseminarier skulle arrangeras. I nyhetsbrevet hösten 2006 fanns en inbjudan till jourerna om att ansöka om värdskap för ett rekryteringsseminarium. Det var dålig respons och en påminnelse skickades med ett förtydligande att en intresseanmälan inte är förpliktande på något sätt. Då gick det lite bättre. Skövde, Trollhättan, Örebro och Strömstad ville medverka.

Idén med rekryteringsseminarierna var att arrangemanget skulle vara en del av en större process som föregåtts i jouren. En process där alla medlemmar skulle involveras. För att ett seminarium skulle genomföras behövde jourens medlemmar innan fundera på vad deras jour är och ska vara. Om detta inte görs blir det svårt att rekrytera medlemmar och behålla dem. Jourerna erbjöds därför en kväll/dag för ett workshop. Medlemmarna fick först teckna upp sin drömjour: vilka värderingar styr, vad vi har för verksamhet, vilka människor är aktiva osv. Vad är, kan och vill jouren göra! Sedan fick de fundera var jouren stod idag och vad för hinder och möjligheter som fanns för att bli "drömjouren". Likaså vad i verksamheten som man kan tänkas ändra på och vad som är heligt. Genom att göra denna genomgång kunde jourerna förhoppningsvis bättre se vilken typ av medlemmar som behövs och vad i den befintliga jouren som behöver ändras på. Om jouren är tydlig med vad den representerar och står för, blir det också enklare för potentiella medlemmar att ta ställning till om BOJ är något för dem.

Förhoppningen var att fler jourer ville göra denna "resa" även om det kan vara lite känsligt. I vissa jourer är det tydligt att exempelvis en person är den stora bromsklossen. Då krävs det mod och fantasi från medlemmarna för att våga ta i det och hitta en lösning. Men då upplägget presenterats för de aktuella jourerna blev de varse att de hade en lång process framför sig innan de skulle kunna ha ett rekryteringsseminarium i den form det var tänkt. I Örebro blev det i stället att projektledaren i mars 2007 höll i en 2-dags utbildning för jourerna i regionen. Utbildningen kom att innehålla föredrag om unga brottsoffer- deras situation och särskilda behov (plus nya lagar osv), erfarenhetsutbyte mellan deltagare om möte med ungdomar samt tips för rekrytering och utåtriktat arbete.

Utbildning för unga volontärer

Lördagen den 24 november 2007 samlades ca 35 unga volontärer för en konferens i Södertälje. Det var första gången i BOJ:s historia som det ordnades en konferens som enbart riktar sig till unga aktiva (18-30 år) i jourerna. Då jourerna inte kommit så långt i sitt rekryteringsarbete hade det inte varit läge att arrangera några rekryteringsseminarier. I stället blev denna konferens ett tillfälle för jourerna att skicka både nya och gamla yngre volontärer.

Syftet med konferensen skulle vara en möjlighet för unga volontärer över hela landet att träffas, utbyta erfarenheterna, skapa nätverk och tillsammans fundera på hur BOJ kan arbeta för att locka fler yngre medlemmar. Ett annat syfte var att ge ökade kunskaper om hur vi kan nå och ge stöd till brottsutsatta barn och ungdomar.

Deltagarna kom från jourerna i Luleå, Huddinge/Botkyrka, Västerort, Katrineholm/Flen, Gotland, Norrköping, Norra Skåne, Trollhättan/Lilla Edet, Ängelholm, Östra Skaraborg, Örnsköldsvik och Västerås. Många skickade 3-4 deltagare. Medelåldern var ca 25 år, de allra flesta yngre. Vissa hade varit med i BOJ några år, andra var helt nya. En del var intresserade av att bli stödperson eller vittnesstödjare, men många var mer inne på att arbeta med

marknadsföring och utåtriktad verksamhet. Programmet var utformat för att passa både nya och gamla volontärer. Likaså att det skulle vara intressant oavsett om man är intresserad av att ha nära kontakt med brottsoffer eller vill jobba mer med marknadsföring och lobbying (se bilaga).

När utbildningen avslutades upprättades det en e-postlista så att deltagarna kan ha fortsatt kontakt med varandra. Det var tydligt att konferensen fyllde ett behov och alla deltagare tyckte det var jätteroligt att få träffa andra yngre som också var aktiva. Vissa deltagare var ensamma i sin jour med att vara under 35 år och för dem var det extra kul att få komma iväg.

Men det blev också tydligt att ungdomssektioner inte är något som kommer att bildas inom BOJ inom en överskådlig tid. Det finns inte tillräckligt med unga i jourerna för att det ska vara aktuellt och det fanns heller inget önskemål från de unga som är aktiva idag att bryta sig loss. Däremot efterfrågar de forum att få träffa andra unga som är aktiva. De två utbildningarna för unga volontärer har varit ett sätt att tillgodose det behovet.

Samverkan

Samverkan har varit som en röd tråd i projektet. Utan god samverkan med polis, socialtjänst och skola kommer inte jourerna att få kontakt med unga brottsoffer i den utsträckning som de unga har behov av. Av tradition har jourerna förlitat sig på polisen. Men under 2007 blev det tydligt att samverkan med polisen förändrades inom många jurer. Fler och fler jurer upplevde att de fick färre fall vidarebefordrade från polisen. I början av projektet tyckte många jurer att de räckte att samarbeta med polisen. Men, där detta inte fungerade väcktes intresset för samverkan med andra instanser. I de kommuner där det inrättats stödcentrum har juren i vissa fall tvingats göra någon form av avtal för att reda ut vem som ska ta hand om vilka brottsoffer.

Det går att se en skillnad vad deltagarna sa om samverkan på utbildningarna 2006 och 2008. Då det 2006 var ytterst ovanligt att juren hade kontakter med skolorna i kommunen, är det numera mycket vanligt. Fast i många fall verkar initiativet till kontakterna varit skolorna som velat att BOJ kommer och berättar för eleverna.

Kännedom och handling

Ett syfte med projektet var att ungdomar ska känna till att Brottsofferjuren finns och vad organisationen gör. De ska också ta kontakt med juren och få stöd. Under de här tre åren har väldigt många unga på något sätt kommit i kontakt med BOJ. Aldrig tidigare har BOJ haft så mycket stödkontakter med unga och aldrig tidigare har Sveriges elever fått kontakt med BOJ via skolan som nu.

Enkäten

Brottsofferjournernas Riksförbund genomförde under 2005-2007 en enkätundersökning bland 2740 elever i årskurs 8. Det är de lokala brottsofferjuren i Falkenberg, Falun, Nordöstra Skåne, Västerås, Karlskoga-Degerfors, Ljusdal, Trollhättan, Karlstad och Östra Skaraborg som delat ut enkäterna i skolorna och sedan återkommit för att diskutera resultatet med elever och lärare. Enkätundersökningen har varit ett bra verktyg för jourerna att komma in i skolans värld och för att öppna upp en diskussion med socialtjänsten om deras roll i brottsofferstödarbetet.

Filmerna

Filmen "En vanlig dag" har gjort det möjligt för de aktiva i jourerna att på ett lätt sätt presentera sin verksamhet och diskutera brott och utsatthet med unga. Av de 300 anställda inom skolvärlden som fick filmerna vid Skolforum är de många som använt filmerna i sin undervisning. Det var också bra att UR ville köpa sändningsrätten till filmerna. Programmen "Ramp" som filmerna visades i, sågs av många, både unga och vuxna. Programmet visades flera gånger i repris och det gick också länge att se dem på deras webbsida.

Hemsidan

Hemsidan riktar sig till barn och ungdomar, med lättfattlig information och länkar till bra kontakter. Arbetet med att ta fram en ny hemsida för unga tog fart våren 2008. Ett webb företag anlätades för att ta fram en lay-out. Eftersom BOJs projekt med utveckling av den ordinarie hemsidan blev försenad fick arbetet med ung-hemsidan avvakta. Projektledaren förberedde texter som skulle läggas in. Riksförbundet har nu bytt webb leverantör, som slutförde arbetet med hemsidan och i mars 2009 kunde www.ungaboj.se lanseras.

Vykort (finansiering Folksam)

Ett antal gratisvykort med BOJs 0200-nummer har tryckts upp, som jourerna kan beställa och lägga ut på caféer, skolor och andra ungdomsmiljöer.

Folder

En folder har tryckts upp med allmän information om brott och stöd som riktar sig till tonåringar. Syftet är att jourerna ska köpa hem den och dela ut den i skolor och ungdomsmiljöer.

Utåtriktade aktiviteter

Förutom att många elever fått kontakt med BOJ i samband med att enkäterna delades ut, har jourernas utåtriktade arbete ökat lavinartad under de tre åren. Filmerna har gjort det enklare för jourerna att komma ut i skolor och möta elever. Likaså har en del av dem som gått våra utbildningar och lärt sig attityd- och värderingsövningar, använt sig av sin nyvunna kunskap.

Förlängning av projektet

Insatserna för rekrytering kunde inte genomföras enligt planerna. Jourerna var inte mogna att bilda ungdomssektion enligt målsättningen. Med anledning av detta ansökte Riksförbundet om en förlängning av projektet i sex månader, vilket beviljades. Två konferenser kunde då genomföras med syfte att stärka unga volontärer samt de jurer som var engagerade i unga brottsofferfrågor. Målsättningen var att skapa möjligheter till fördjupad kunskap, fortsatt erfarenhetsutbyte samt nätverksarbete.

I oktober arrangerades en **konferens för unga volontärer inom BOJ**. Det fanns ett klart uttalat önskemål från de ungdomar som deltog i konferensen i november 2007 att ge engagerade unga volontärer möjlighet att träffas årligen, för att utbyta erfarenheter, och diskutera utvecklingsfrågor. Flera av de deltagarna återkom till konferensen den 25-26 oktober 2008, men också nya deltagare både från samma jurer och från andra jurer än året innan. Största delen av konferensen ägnades åt processarbete på temat BOJs verksamhet och utveckling hinder och möjligheter. Processledare var Ulrika Eklund som genom metoden "open space" gav möjlighet till samtal och diskussion kring konferensdeltagarnas egna "hjärtefrågor". Drygt tiotal ämnen var på agendan, exempelvis hur man kan få de äldre, mer

”belevade” BOJ-arna att lyssna på oss unga och våra idéer, hur ska vi få flera unga killar engagerade i BOJ och BOJ på Internet och mailjour. Deltagarna som kom från 11 jourer vill öka ungdomars inflytande i BOJ. Ett förslag var fler ungdomar i jourernas styrelser och en ungdomsstyrelse med samtliga regioner representerade. För att locka fler unga till BOJ är det nödvändigt att låta unga själva vara delaktiga i rekrytering och att representera BOJ utåt. Flera av förslagen rörde möjligheten till information och kommunikation via Internet. Olof Svensson, projektledare från Rädda Barnen medverkade med ett föreläsningsspass, där han berättade om Rädda Barnens arbete med samtalsgrupper med killar och tjejer.

Den 30-31 januari bjöd vi in till en **konferens om fortsatt utvecklingsarbete på temat unga brottsoffer, vittnen och unga volontärer**. Syftet var att under två dagar gemensamt arbeta med hur Brottsofferjouren kan utveckla sitt brottsofferstöd till unga brottsoffer och vittnen och hur unga volontärer kan bli delaktiga i jourens utvecklingsarbete. Vi tänkte att målgruppen för den här konferensen var jourer som kommit en bit på vägen och arbetade med unga brottsoffer och vittnen och som använde sig av unga volontärer. Vi tänkte också att den grupp av jourer som hunnit lite längre i sitt utvecklingsarbete hade behov att utbyta erfarenheter med varandra och eventuellt bilda ett nätverk för framtida erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling. I inbjudan så sa vi att förutsättning för att delta i konferensen var att arbetet med temat skulle vara brett förankrat i jouren, d v s i styrelsen, hos eventuella anställda och hos de ideella. Deltagarantalet var begränsat till ca 30 och det var också det antal som anmälde sig. 16 jourer var representerade. Det vanligaste var att det kom två representanter från jouren, en samordnare/ordförande och en ung stödperson/volontär. Även på denna konferens använde vi Ulrika Eklund och ”open-spacemetoden”. Många olika ämnen var viktiga för deltagarna att diskutera med varandra (se konferensdokumentation). De huvudfrågor som ägnades mest tid var de frågor som också går som en röd tråd genom hela projektet.

- Hur kan BOJ nå ut till unga som inte anmäler?
- Hur får BOJ unga volontärer att stanna kvar i BOJ?
- Det behövs fler unga i BOJs styrelsearbete, både lokalt och riks.
- Hemsida för både unga brottsoffer och unga engagerade i BOJ.

Olika förslag som kom upp för att nå ut bättre till unga som inte anmäler var bra hemsida, samarbete med Rädda Barnen och med lärarnas fackliga organisationer, synas i medierna som når unga och nätstödjare. Utbildning för informatörer efterfrågades också.

För att unga ska stanna kvar i BOJ behöver BOJ våga släppa in dem fullt ut också i styrelsearbetet. Valberedningen både lokalt och på riksnivå ska ta ett ansvar för att föreslå unga personer till styrelsearbete. De olika jourerna kan dra mer nytta av varandras erfarenheter. Har en jour inga unga volontärer, så är ett tips att ”låna in” en ung person från en annan jour, som kan delta i rekryteringsarbetet och utifrån egna erfarenheter berätta vad som är stimulerande med det frivilliga uppdraget. Representanter från några jourer förbereder motioner till förbundets riksstämman om ung representation.

Till konferensen var också Marcus Wennberg, skolkurator och projektledare Enodo, Sociala Missionen, inbjuden. Under drygt en timme berättade han om hur Enodo-projektet hjälper familjen när barnen kränks i skolan.

Under konferensen stod det klart att de jourer som samlats inte hade behov av att bilda ett självgående nätverk för fortsatt stöd och erfarenhetsutbyte. Det framfördes synpunkten att ett nätverk kan orsaka splittring mellan jourerna, men den främsta anledningen var förmodligen önskemålet om en fortsatt samordning från riksförbundet. Till exempel så uttrycktes det mycket klart en förväntan på en uppföljning om ett år.

Reflektioner om hinder och möjligheter för genomförande

Det absolut största hindret och samtidigt det som gjort det möjligt att genomföra projektet har varit jourerna själva. Informations- och förankringsarbetet har inte bara pågått första året utan samtliga tre år. Detta trots att redan första hösten gavs information till nästan samtliga ordföranden, assistenter och ideella samordnare muntligt och flera brev skrevs till alla jourer. Första brevet de fick innehöll dels den konkretiserade projektplanen, dels en uppmaning att vara med i BRÅ:s utvärdering och slutligen några rader om vad som förväntades av jourerna och vad de kunde förvänta sig av projektledaren. Ett tiotal jourer anmälde att de vill vara med i BRÅ:s utvärdering. Ett skäl till varför förankringsarbete tog lång tid var att **många jourer inte delade Riksförbundets problemformulering och målsättning**. Dessa tyckte inte att BOJ ska ge stöd till unga brottsoffer och framförallt kan inte unga personer ge det stödet. Det fanns också en föreställning om att unga människor inte kan och vill engagera sig i BOJ och om de gör det kommer de ändå inte vara aktiva särskilt länge. Slutsatsen ur resonemanget från dessa jourer var därför att jouren ska lägga energi på att försöka värva unga medlemmar.

Men förankringsarbetet tog lång tid också för att **brottsofferjourernas interna informations och kunskapsspridning inte alltid fungerar**. Det är ofta en eller få i jourerna som åker på alla möten och utbildningar som Riksförbundet anordnar. Dessvärre, och det gäller inte bara detta projekt, stannar informationen hos den/de personerna och sprids inte inom jouren såsom man skulle önska.

För flera jourer är det också **brist på ork och tid** som gjort att de inte deltagit i utbildningar osv. Parallellt med projektet har Riksförbundet haft ett projekt om våld i nära relationer, en satsning på äldre brottsoffer och brottsoffer med funktionsnedsättning, som vissa jourer engagerat sig i stället. Många jourer har också haft egna projekt och ordnat utbildningar och konferenser som tagit kraft. Medan andra jourer har haft fullt upp med att bara "vara" och ha i gång föreningsverksamheten.

Första halvåret fokuserade projektledaren därför på de jourer som stödde projektet. Med det arbets sättet har projektet fått väldigt stort genomslag på ett 30-tal jourer, lite mindre på resten och ett 10-15-tal jourer har inte deltagit i projektet. Jourerna har under åren "indoktrinerats" på samtliga arrangemang Riksförbundet ordnat, vilket gjort att även de mest kritiska till projektet har blivit mer intresserade. Det har också varit viktigt att aldrig stänga dörren utan fortsätta komma med erbjudanden om dialog och utbildningar till de jourer som avvisat projektet.

Det är också tydligt att **jourernas intresse för projektet och unga brottsoffer i allmänhet inte följt projektplanen samt att de inte gick i takt med varandra**. Under år 2 skulle jourerna enligt planen arbeta med verksamhetsutveckling - se över verksamheten och rekrytera fler och yngre medlemmar. Men då kom jourer som inte tidigare visat intresse för projektet och ville ha mer grundkunskap. De ville lära sig mer om unga brottsoffer, mer om samtalsteknik osv. För att få med alla jourer i projektet var det viktigt att möta dem där de var i processen. Jourerna har mycket **olika förutsättningar**, allt från den lilla ideella föreningen med en styrelse och fyra stödpersoner, till den närmast professionella jouren med 3-4 heltidsanställda och ett stort antal stödpersoner. Det finns väldigt skillnader i ekonomiska förutsättningar, kompetensnivå och den stödverksamhet jouren bedriver. Skillnaderna gör att det varit omöjligt att hitta en nivå på utbildningar och tid för genomförande av aktiviteter som passar alla jourer. Likaså har flera aktiva i jourer fortfarande dåligt självförtroende gällande sin förmåga att stödja unga brottsoffer.

Externt har det hela tiden funnits ett stort intresse och stöd för projektet. De senaste två åren har ungas utsatthet för brott väckt engagemang och oro hos allmänheten. Media har uppmärksammat flera våldsdåd mot unga, rån mot unga, utsatthet på nätet och mobbing mm. BOJs enkätundersökning bland 2700 elever i åk 8 visade att även ute i landet drabbas unga av brott och att de inte vet vart de ska vända sig. Denna uppmärksamhet har gjort att projektet fått en extra skjuts. Jourerna har kunnat använda sig av enkätresultatet och kunnat referera till uppmärksammade våldsdåd etc när de sökt medel för utbildningar, velat besöka skolor eller bara förklara vad de gör och varför BOJ har ett existensberättigande/ska få verksamhetsstöd.

Uppmärksamheten har också lett till att BOJ fått frågan vad de gör för att stödja unga? Det har gjort att jourerna blivit **medvetna om att det också finns en förväntan från omvärlden** att de ska kunna ge stöd till unga brottsoffer och vittnen, att de ska kunna komma ut till skolor och berätta om BOJ - och att andra gärna ser att medlemskåren förnyngas. Idag är alla jourer medvetna om att samarbetsparter m.fl. önskar att de hade fler yngre medlemmar, så var det inte 2005. Vilket visar att det har hänt en hel del.

Även om intresset för projektet har varit stort externt, **har det inte avspeglats nämnvärt i framväxandet av offentliga stödfunktioner för unga brottsoffer.** Förutom i Borås, Eskilstuna, Västerås, Örebro, Sundsvall och Uppsala, finns samtliga stödcentrum för unga brottsoffer i storstadsområdena. Vid uppstartsseminarierna och i andra sammanhang har BOJ uppmärksammat socialtjänsten på deras ansvar och roll. I många fall var socialtjänsten väldigt dåligt representerade bland deltagarna. När socialtjänsten fanns med som deltagare ställde de sig mycket undrande till lagformuleringen att de ska ge stöd till brottsoffer. Även om enskilda anställda inom socialtjänsten kan tänka sig att utvidga sitt stöd till brottsoffer krävs det socialtjänsten måste få en beställning och finansiering från kommunen för att de ska ändras sitt arbetssätt. Och här verkar kommunerna inte hänga med i utvecklingen. Både polisen och skolan har de senaste åren på olika sätt tagit sitt ansvar för unga brottsoffer. Skolan har med vissa undantag, ändå ändrat inställning hur de ska hantera brott som drabbar elever under skoltid. Idag anmäler skolor oftast alla brott som sker. De jobbar också för att leva upp till de skyldigheter de har enligt Lagen om likabehandling. **Socialtjänstens avvaktande hållning har varit ett hinder för att få till en samverkan mellan BOJ.** Jourernas samverkan med skolan kan fortfarande utvecklas mycket. Dock var det länge sedan Riksförbundet fick rapporter från jourerna att de inte var välkomna till skolan, vilket kunde ske 2005.

Resultat

Alla aktiviteter i projektet är mer eller mindre genomförda förutom rekryteringsseminarierna. Organisationen var heller inte mogen för att i nuläget starta ungdomssektioner .

Unga brottsoffer söker sig idag till BOJ för information och stöd, och de flesta aktiva har kunskap att ta emot och bemöta dem. Av de jourer som skickat in statistik genom åren, kan man se att 2007 fick 7 147 unga mellan 13-25 år stöd av BOJ. En fjärdedel av jourerna ger stöd till över 100 unga brottsutsatta per år och jour, den som hjälper flest unga ger stöd till över 600 unga. Statistiken för år 2008 visar att brottsofferjourerna gav drygt 10 000 ungdomar hjälp och stöd. Det innebär att ungefär en tredjedel av det totala antalet BOJ gav stöd till var mellan 12 – 25 år. År 2005 användes en annan statistikföring, då fick knappt 5000 mellan 15-25 år stöd och 761 barn mellan 0 till 14 år. **Statistiken visar ändå att fler och fler unga ur målgruppen fått stöd av BOJ.**

I boken finns en arbetsplan för en studiecirkel. Med BOJs tradition av att ordna studiecirkel för att kompetensutveckla medlemmarna kommer sannolikt kunskapen om unga brottsoffer spridas till ännu fler efter projektets avslut. Sett i backspegeln hade det nog varit bra om boken var klar redan innan projektet började. Det skulle ha gjort att jourerna lättare kunnat ta till sig ämnet, snabbat på kompetensutvecklingen och lockat nya volontärer. Å andra sidan fanns inte den kunskap/forskning som boken baseras på år 2005.

Alla deltagare i de utbildningar för assistenter och samordnare som genomfördes våren 2008, har fått ett powerpointmaterial om unga brottsoffer som de kan använda i sina egna stödpersonutbildningar. Med det materialet plus att filmerna visas, kan vem som helst som gått utbildningen, hålla ett föredrag som ger baskunskaper om unga brottsoffer. Eftersom det bara är ca 10 av 106 jourer som *inte* haft någon deltagare på utbildningarna kan vi säga att **projektet nått målgruppen aktiva i jourerna.**

Ett skäl till att så många ändå deltagit i projektet aktiviteter kan vara att de varit delaktiga i att planerandet och genomförandet av aktiviteterna. Uppstartsseminarierna arrangerades i samarbete med den en eller flera lokala jourer. Juren bestämde vilka som skulle få inbjudan. Programmen för utbildningarna för assistenter och samordnare sattes ihop efter önskemål från målgruppen själva. Utvärderingarna har visat att deltagarna i båda utbildningsomgångarna varit mycket nöjda.

Utveckling inför framtiden

Verksamheten och erfarenheterna i projektet lever vidare på så sätt att de är en del av jourernas ordinarie verksamhet nu. En slutsats som dock kan dras vid vår utvärdering av projektet är att Riksförbundet hade stora ambitioner och omfattande mål med projektet. Projektets inriktning handlade mycket om verksamhetsförändring och en sådan process tar mycket lång tid. Eftersom jourerna har olika förutsättningar är det naturligt att verksamhetsutveckling med denna inriktning tar olika lång tid. Många jourer har först idag kommit in i projektets fas 2 och 3 och är då i behov av det omfattande stöd som projektledaren tidigare kunde serva med.

Ett viktigt område som Riksförbundet behöver intensifiera är verksamhetsutveckling generell. Ett område som blivit tydligt i detta projekt och som också bekräftar i andra projekt är att den interna kommunikationen behöver förbättras. Att information sprids inom jourerna och inte stannar hos enskilda personer. Vi ser också behovet av att stärka samordnarna i rollen att vara utbildare. Det är viktigt att kunskap och erfarenheter når ut till alla stödpersoner och vittnesstöd.

Resultatet av projektet kan förväntas leva vidare genom att jourerna med hjälp av filmerna, boken, och foldrar nu når ut bättre till unga med information om sin stödverksamhet. Hemsidan kommer vara en källa till kunskap, stöd och kontakter. Internet är oerhört viktigt redskap för unga personer. Det är viktigt att hålla hemsidan levande och kunna utveckla den på olika sätt. Möjligheten att kontakta och ställa frågor via e-post är något vi ser ökar kontinuerligt och det är viktigt att ha beredskap för att kunna möta behoven. Resultatet av projektet dvs. jourernas möjlighet att ge stöd till unga, kommer också att efterfrågas mer och mer. Redan idag märker jourerna en efterfrågan på stöd från unga som varit utsatta för brott på Internet (trakasserier, hot, ofredanden, grooming osv). Även om vi inom ramen för projektet berört ämnet är det tydligt att inom detta område behöver de aktiva i jourerna

ständigt kompetensutvecklas. Teknikutvecklingen går så snabbt att de utbildningar i ämnet som gavs 2006 är redan inaktuella.

De två konferenserna som genomfördes inom projektförlängningen blev de första tillfällena inom BOJ där en yngre generation formulerar önskemål om ett ökat inflytande i Brottsofferjourens hela arbete. Att lyssna till ungdomarnas synpunkter och erfarenheter är av avgörande betydelse för att finna en framgångsrik utveckling för BOJ och undvika att organisationen alltmer förlorar i förtroende och stelnar i sin syn på utveckling. Vid förbundsstyrelsemöte den 9 mars 2009 deltog en av de unga konferensdeltagarna och rapporterade till styrelsen synpunkter från konferenserna om ökat ungdomsinflytande i BOJ och hur BOJ kan utvecklas för att nå unga brottsoffer.

Riksförbundets styrelse har beslutat att arbete med unga brottsoffer är ett prioriterat område. Enligt BOJs verksamhetsplan 2007-10 ska det tillsättas en arbetsgrupp för barn och unga som brottsoffer. Arbetsgruppen ska bevaka vad som händer på unga "brottsofferområdet" och vara en referensgrupp/bollplank som jourerna i landet kan vända sig till. Arbetsgruppen med stöd av Riksförbundets styrelse kommer i kontakten med jourerna fortsätta betona vikten av att arbeta utåtriktat och uppsökande samt söka samarbete med skola, socialtjänst och polis. Arbetsgruppen ska också göra kommunerna uppmärksamma på deras ansvar för unga brottsoffer. Riksförbundets styrelse har nu beslutat att tillsätta denna grupp efter stämman i maj 2009.

Valberedningen har gått ut med önskemål om att få in nomineringar på unga personer till rollen som styrelseledamot, vilket ska beslutas på stämman i maj 2009.

Genom projektet har projektledaren samarbetat med bl.a. BRIS, Rädda Barnen, Röda Korset, LSU, SV/Vi unga, SKR, Friends, Ungdomsstyrelsen, UR, Åklagarmyndigheten, Brottsoffermyndigheten, BRÅ, Unga KRIS, olika stödcentrum för unga brottsoffer. Samarbetet har ofta rört medverkan i konferenser och utbildningar eller att organisationer som exempelvis Friends hänvisar föräldrar till BOJ. Riksförbundet har ambitioner att fortsätta samarbeta med aktörerna i framtiden när det gäller unga brottsoffer i vilka former det kommer att ske oklart i nuläget.

Rädda Barnen tog kontakt med Brottsofferjourenas Riksförbund under våren 2008 för ett samarbete. Tillsammans har vi utarbetat en plan för projekt "Ung jour", vilket nu har beviljats av Allmänna Arvsfonden. Det innebär ett 3-årigt samarbete för att uppmärksamma unga brottsoffer och vittnen i några orter för att sedan få en modell för vidare stödinsatser.

Många jourer har rekryterat nya yngre volontärer som vill arbeta med utåtriktade aktiviteter. Å andra sidan har en del jourer sökt medel från Brottsoffermyndighetens Brottsofferfond för ungdomsprojekt och fått avslag. Medlen har ofta behövts för att jouren ska kunna anställa någon för att på dagtid besöka skolor etc. Problemet vi står inför är att de inom BOJ som kan besöka skolor på dagtid utan att få betalt för det, är ofta inte de som är mest lämpliga för att informera om BOJ och jobba med attitydförändringar hos unga. För att jourerna initialt ska kunna komma igång med sitt utåtriktade arbete behöver de kunna anställa eller arvodera driftiga unga människor. Vår förhoppning är att jourerna genom Allmänna Arvsfonden och andra stiftelser, kan hitta finansiering. Annars riskerar den utveckling som projektet syftat till att avstanna.

Utifrån erfarenheter från projekt ”Unga brottsoffer och vittnen en mänsklig rättighet” ser Brottsofferjourernas Riksförbund behov av nya projektinsatser inom följande områden:

- Utsatthet på nätet – sexuellt utnyttjande samt olaga hot, trakasserier och mobbning via nätet
- Brottsoffersvar på nätet för unga brottsoffer och vittnen
- Lokala jourers möjligheter till informationsinsatser på skolor

Utöver dessa projekt behöver Riksförbundet ökade resurser för fortsatt verksamhetsutveckling och samordning av verksamheten för unga samt för utveckling av www.ungaboj.se.

Brottsofferjourernas Riksförbund

Eva Larsson
generalsekreterare